

REŠETO

ŠALJIVI LIST

Splićani i Splićanke!

Nisam se ni ovo nada doživiti pod starost križ ti jubim. Pravo se reče: ča više živiš više i znaš.

Izumi je naš austronom Bačo Ružić da svaka pametna glava, koja ima u moždanima kiseloga kupusa, pak došao sam do tog vrhunca znanja da možemo s mrtvim anđelima da se razgovaramo, sistem je posve jednostavan poput onog mog prvog izuma što je bio uspostavljen na sjevernom polu Matejuške.

Prvi dan mog razgovora sa prvima astronomskim mrtvim anđelima, dobio sam u žep moj ovaj telegram:

Astronomu, direktoru, izumitelju, pokrovitelju šupjača, organizatoru, trkaču, prodavaču, plivaču itd.

Raj Zemaljski, 19. II. Primili vašu molbu mi anđeli sa cele zemaljske kugle i odlučeno bi većinom glasova milijun i jedan za, a 00 za ne, utanačili dan i sat, spravite vagone šaljem šifrirano Split riva magazin Filipa, farinus žbjakus, mesus kotiginumus, mesus mušalorumus.

Sakupite Bračke intukalee, a drugo pošaljite drugo u Filipov magazin, dok iz žračnih visina pade manižerija.

Plan moj iskusan konsiatiran po patuljcima, dekoriran od patuljka Signus laudiš medaljom 00 reda, priznat diplomata, priznat pokrovitelj šupljača, imenovali me banom mađarske krune i razna druga odličja.

Vazest ću rataplan pa ću šnjim na neko, planetu Marsu, Jupiter i Veneri, pa ću mom listu svaki dan javljati novosti sa planeta, Jupitera, Marsa i drugih planeta. Jemat ćemo dnevniki komunikej o kursu, pa ćemo onda jemat dosta posla naši činemonetaši. A do koji dan počet će krešivat valuta, tako da će činemonetaši moći raditi i od noći, jer ću im sa planeta Marsa šiljati električnu svjetlost.

Splićani! Gore glave, uspravnog čela, bistre glave, napredne muprosti, intelektualno izobraženi! Pitam vas, za koga ćete u općinskim izborima dati svoj glas, promozgajtu sa vašom pameću, ko je najveći prijatelj svih slojeva naroda, pitam ja Vas golo, bosu, bogato, šverceri i sirotinjo sito i gladno, ko je izumitelj svega ovoga što vam gore pišem, ko će raditi za naš Split, ko je obolio i nadebljao se, ko je princezi Dori bio na dočeku sa povratka iz ljetikovanja, ko vas za 5 karonj i ko da više, ko je primistio Botića na Marjan da peva bedna Mara, ko je imenovan banom mađarske, ko je novinar, ko je u fraku i cilindru, komu su velike brige po glavi ako ne dičnom splićaninu Baći.

Splićani! Spremite se, aptak stoj, ko vam sve ovo govori! To je Bačo onaj za koga se po svem svitu govori! To je Bačo, koji je proputovao celu Europu, to je onaj za koga ćete dati vaše glasove, to je onaj

koji će biti izabran načelnikom grada Splita, a to je prodičeni sugrađanin Ante Ružić Bačo.

Splićanke! Probudite se! Ne smalazate! Tu sam ja! Ko će braniti vaša prava! Ko radi za žensko pravo glasa! Ko radi da su tu furešti brodovi! Ko je radio oko toga da je mali Vlade ovde! Ko je radio da imamo kursove francuskoga! Ko je doveo tamburašicu restaurantu Zagrebu! Ko je dočekao boketima Doru princezu! Pa za koga da glasujete da bude izabran načelnikom ako ne daleko prodičeni splićanin Aete Ružić-Bačo.

Eletrika.

An pače si! jes vidi elektriku, ščape kolone, štampe i žice! Ja san ću da kad puštiš elektriku kroz žice, a dotakneš se nje, da si gotov, zavrtiš se ka mlin, pa ka roketu greš u jarju i više se ne vratiš, greš drito u drugi svit u zvizde Danice. Govoridu oni ča su bili u Amerikam, a oni će znat, da im je Tesla pripovida da na jednoj zvizdi Marsu judi letidu ka komarci i mošuni u jata, ili ka kosiri u litu i to sve od puste elektrike; za to je najbolje za sačuvati se i za bit siguran staviti gume na takima i oditi uvijek po marčapiju, a još boje da je nositi gvante ili držati ruke u žepu, drnkčije ti se može dogoditi ka onome mladiću, nikom Šabiću od Goluba, kad se bi dotaka čikare od elektrike na Prokurative, pa sebi bože sačuvaj vrtil se cilo jutro u kolo i kojom brzinom, ka oni konji od gvozda na kojima se je paravalo pa bi se dobiva žveljarin, a zvali su h „Dandolo — Karino — Gatta — Sultano — Napoleone — Arrondone“ pa da ga ni zastavi oni sudac, bi bi se vrtil ka elica od vapori i ka ventulatur Karamana u Kino. Bože moj, ja bi bi umra od straja i viditi a kamo li zavrtit se!

* Za sad dosta, jer nimam petrolja u sviću a ni spanjuleti u skatuli, Bog, Bog, Bog, — ča je bilo meju nam nek ostane nismo rekli ništa! — Ajde s Bogom, lako će mo! — Javi mi se dikod.

Ostajem tvoj kolega od mižerije.
Lopez
K. und. k. Res. unterofficir-Baukompagni
Feldpost 517. Gewehr-puška broj No. S.
11356 in Manlicher
System
Svojom rukom.

Slidi pozdrav!

Bačo u restauraciji.

Konobar mu donese komad mesa a on počne da uzdiše.

KONOBAR: Bačo, koga vraga uzdišeš?

BACO: Kad je to žalosno.

KONOBAR: Ma što je žalosno?

BACO: To je Bogu plakati.

KONOBAR: Ma šta je Bogu plakati.

BACO: Oh kako je žalosno ubiti toli-

koga vola za ovaki mali komadić mesa.

Kuma Luce i kuma Tomažina.

Išla kuma Luce, ugrad u spizu, pa je inkontrala kumu Tomažinu, i počela je je govoriti, ka ko jon je Rajni Marin primaju.

Tomažina: Ča van je kuma. Luce?

Luce: A, čami nije, joli boni neznate koja mi se nesrića dogodila.

Tomažina: A ča, koja je nesrića?

Luce: Bište projdite me se, umrami je oni moj lipi Marin, oni čaje otija uvijek sidit na g....

Tomažina: Pa boni svi sididu na g....

Luce: Jemate prav mukevan? božjine oš damise rugate.

Tomažina: A ča van se rugan bogme viste rekli da je tija uvijek sidit na g....

Luce: Je ma boni na g.... od tovara.

Tomažina: An, skužajte, a ošta je umra.

Luce: Umra je od nike smišne bolesti kako se ono zove; pomozitemi reč.

Tomažina: Da nije more bit od one bolesti takajice.

Luce: Jema prav, ma da van ga je bilo vidit kako jej umra isto ka anđel božji. Pri ven go je umra molija je boga sve do zadnjeg časa pa u zadnju je zavika: zbogom majko moja, jo kako san plakala, sve su mi oči bili otekli ka da san bila u dimu i bilo me zamuklo grlo. Viruj te mi da se jemala i zemlja strest na moje suze, sve sam mislila da će mi ga Bog vratit. Moja kume Tomažina, viruj te mi da ne bi bila rekla da onako jema Bog tvrdo srce, njemu je bilo sve pravo joli ja plakala joli ne pa san se provala vatati za vlase i vikati ka Bože sačuvaj luda i ispid jednoga kvadra ča jema nanj Cog sjednim okom, času ako ste digo vidili kad su ono prodavali kraj peškarije na špage po zidu pri gvere, više san se sve skočala vidite me na što sam došla, ča van se pari.

Tomažina: A ča ćete da van rečen eto tako jeste slabi ma vaja bit ludi ka i vi za misliti za njim.

Luce: Bravo jemate prav govorit i virujem van, jemam onoga tovarčića. Unj san inamorana isto ka u moga sina Marinka; volila bi da me Bog diga tovara xengo Marinka.

Tomažina: E moja kuma Luce, virujen van, a ča ćete učinit, vaja zafalit Bogu, jedan put ga je zdiga i više nema rimedja.

Luce: E, znan da nima više, ma vaja isto da tugujem, jer je moj Marinko bija moj branitelj, kad bi me doša dikod muž tuć on bi poče plakat.

Nastavit će se.

Psalm bedniku....

Spasi gospodine, razum njegov, jer što se više zimski dani skraćuju, tim se više i njegov razum skraćuje i tamni.

Spasi, gospodine, glavu njegovu, jer mu crne kose pamet nose.

Spabi, gospodine, list njegov, jer je propast njegova neizbeživa kao i propast Jerusolima.

Pomiluj, gospodine, tu mizernu dušu, jer je crnija no sveštenička ona crna mantija.

Ulij mu gospode barem nešto malo soli u glavu, da siromah pogleda i da vidi, da ga svak ismehava; ili ga gospodine okameni kao onu ženu, što je htela proti tvojoj zapovedi da pogleda vatrene plamenove Sodome i Gomore.

Oprosti mu, gospode sve grehe njegove, kojih ima više no na nebu zvezda i uzmi ga od nas te ga postavi s desne strane za beležnika svoja, a mi ćemo onda radostni i sretni *svetkovati u novembru 23 dana*, u znak sreće naše, što si nas rešio abnormalnog čoveka.

Gospode o gospode, molimo te, usliši molitvu našu!

VIJESTI IZ SINJA.

Sabor sinjske republike.

Pod predsjedništom najstarijeg člana sa dnevnim redom:

1. izbor načelnika; 2. izbor guardijana.

Duše su stranke, demokratska; Klerikalna. Samo iza vrata špite radićevci, zajedničari i ona trojica izvan stranaka. Većina je demokratska na desno, klerikali na lijevo. a u sredini domijana -- (englezki domijani.)

Predsjednik otvara sjednicu; pozdravlja prisutne, klanja se domijani a namigava onima iza vrata i obazložina zašto nije još dokorilo pitanje načelnika, jer se to uprav njih tiče, stoga će preći preko prve tačke. Sada otvara debatu o drugoj tački, jer to uprav, na njih ne spada, stoga se nada, da će sabor njegov predlog odobriti. Prima se. Svi se poklone domijani i sve je po redu poljube.

Kada vino ugrijalo tilo stupi na tribunu Demokrata i grlato stade obrozložinati. Kako je potrebno Kataraša skinuti za gvarijanstna. 1. jer je prevrnuo vjeru i odrekao se pravoslavan 2. jer se je odrekao — stidme je kazati — srpstna i ušao u papinu vojsku i donio papin barjak, da se bori domu rodu. Za Stevila se ne moli, već ga kao cretika smatra. Još da može Srbe utamariti, sve bi ih na salatu pojeo. Patorgori od Turčina. Sramota, da u današnje demokratsko doba možemo dozvoliti, da u Sinju zapovjda jedan admetnik vjere i srpstva.

Svi: dolje Kotaraš!

Na to će Klerikal: Polagano momče, ne zabadaj nosa gdje ne treba! Ta vi demokrati govorite, da smo braća. Ako je brat došao iz tvoje kuće u moju, opet je brat! Ali da ne bude smutuje radi jednog Kotaraša, koji je i fratrima dodijao i razagnao vriednije ljude iz Sinja, koji ima još nešto... srpskoga. Dapače mi bi nam ga povrtili još natovarena, ako ćete ga primiti jer nam je sjeo za vrat. Sve on, pa on i nitko ništa. Samo da nadjemo dostojnu osobu koja će pokrivati to mjesto. Demokrat: koji će srušiti to leglo smutnje. Kler. Sjetite se... Dem. Sjećamo se, da su fratri uvijek bili uz Austriju. A Grujica? Dem. I toga su radi same jedne lude, koja nije znala mučati, prognali. Kler. A O. Marun? Dem. Toga su iz samostana brakijalno izgurali. Gdje Vukuvić, Gančević, Slavić, sve su razčerali, jer su demokrati. Eh, kad bi mi mogli dovući o. Maruna, dalo bi se razgovarati Kler. Zašto ne? Ali prije svega treba znati njegov curriculum vitae, pak ćete moći prosuditi je li on za to.

Dem. Ja ću u kratko. Marun je bio jedan put gori od Kotaraša, ali se je svidio,

obratio. I tu su žene nešto pomogle sve poštenim načinom. Kako naše žene, koje su u trećem redu nas ulaze, tako drugoga razulaze. Žene grade, žene razgradjuju. I Marun je bio za Austriju. Ta kako je dobio tvrdjavu i druge ordene, ali se je sada obratio, sad je sav za Srbiju. Koliko je metara bio za Hrvate, toliko je sada kilometara za Srbe, ali... demokrate. Koliko se je prije Bogu molio, toliko se sada karta gdje može pa i u kafani. Koliko je prije držao do sv. pisma, toliko sada drži do moderne znanosti. Ljepota ga je slušati kako mudro ruši njeke točke. Smijao sam se, kad je tumačio kako je aeroplan sv. Ilije izgorio, a učenici njegovi tražili ga tri dana. Regulu je zapalio od početka do kraja. On hoće slobodu mišljenja i djelovanja, pravi demokrata, nikakve stege niti zadta Kud hoće, had hoće, što hoće, koliko heće, to su četiri stupa njegova života. Ali ti ga se jao, ko se opre njegovoj demokratskoj gubići. Zaboravi na brata i prijatelja, na rod i pleme. Kler. Kad ćeš svršiti stim litanjama? Za takog fratra ne bi niti u peržun? Dem. Vidiš! ja bih ga stavio na oltar. Dapače take m hoćemo biskupe, provincijale, gvardijane, koji će uzgojiti take župnike, a župnici take župljane, koji se neće bojati aeroplana sv. Stipe. Mi smo već jednog kandidirali za Subetino. Ama ha! Znaš, onoga što su ga psavedna ocrnili radi dolara. Kler. Ali lake neće Rim potvrditi. Dem. Ti... i tvoj Rim! Šla će nami talijanski Rim? Ali o tome ćemo drugi put. Sad se vratimo na Maruna. Gdje smo ga ono os. avili? Kler. Kod karata Dem. Ojje nego na zahodu! to te ne pitam, već htjedoh upitati za red dokaza za Marunovu kandidaturu za sinjskog gvardijana.

Priznajem da on ima i jednu manu, ili, kako se misli, jednu čudnu kriepost, koja se je izvela iz mnogih obveza. ali i turila u mnoge petljanije. Naime, što mu ne konvenira to on „zaboravi“ što ne zaboravi, jer drugi pamte to se on „predomisli“ i okrene sasvim protivnim putem.

Ta i konji se rado curikaju, ali on hoće, da oni njegovi za njim curikaju, jer se je „oredomislio“. Recimo, poš. u Rim, pa bi se vratio u Sratok. I ako ko neće nazadke dv ide, jer od zada nema očiju. Ne samo to, već to curikanje on zove napredovanjem, dapače stupom svoje mudrosti. Naučio se on sa magarcima, pak misli, da će tako i konje uvježbati, mislim nezavisne ljude. Ali konji znadu stati odmah i odvući ga, a da on uztezne padne na zadnjicu. Slučaj Ruduša-Ruda. To su ljudi prije zvali nedosljednošću, dapače nepoštenjem, ali u današnje demokratsko doba to je naš katekizam, a Marun je naš kateketa, pa neka bude i naš gvardijan, koji će ili razčerati to leglo smutnje, ili otvoriti zahod t. j. zavod podmladka, koji ae širiti demokratizam.

Predsjednik stavlja na glasovanje. Većina prima i određuje sinjskog financera, blagajnika svih industrijalnih poduzeća i njegova mekaničara, da naprave ognjeni aeroplan, boleg od Kaičeva motor bicikla, u komu će dovesti Maruna u Sinj, da fratre sudi ognjem, ako se ne „predomisli“.

(Sliedi još za 50 brojeva).

NB. „Pod ovom rubrikom Uredništvo neodgovara.“

Ča kome fali va Bakru.

Ča fali kuharu Bonic — kad ide po Bakru nek' uzme spravu za spasavanje.

Ča fali Savezu Jugoslavenske trgovačke mornarice — Bolje glave da se više za pomorce marljivije,

Šibenske vijesti.

Kruh.

Došavši naš Joveta iz Splita počeo da pripovida o našoj vojsci! Ljudi, Sabaota mi éasnici u Splitu svi govore tako naški da ga potpuno može dite malo razumiti.

A ne kao ovi ovde. Sinoć jedan mojoj Kati; Mihi i prijateljici mi Darinki reće Bena šera Vroline.

Iskustvo

Reci mi, što to zapravo znači „nervozan“ To ti je to kad stojiš pred vratima stana i nemožeš naći ni u jednom žepu bračni prstén, kojeg si na ulici sakrio.

Iz vojske bivše A. U.

NAREDNIK: Kako dobiva vojnik svoju plaću.

Vojnici šute.

NAREDNIK: No magaroi, ni to ne znate. Dobiva je anticipando. A znate li Vi što to znači anticipando?

Svi šute.

Vi jednogodišnji freibeliku.

Freibelik šuti.

NAREDNIK: Kvragu! Kad to neznadu ni telegetni freibelici onda vam moram ja kazat: Anticipando znači svako deset dana.

Mali oglasnik.

Mladić I. J. Inteligentan, pun žarke ljubavi, o- gnja, vatre, plamena egoista. Traži mladu divojku sa mirazom, pa da je sad udovica da ga učini čovikom. (Fala ti na onu porcijun zeca. Adrese se šalju „Import Export, Kalamita Dujina — Split.

Odgovorni urednik: JOVO PUPOVAC.
Glavni saradnik: ANTE RUŽIĆ-BAČO.
Tiskara E. VITALIANI — ŠIBENIK.

SALAMON DRUTTER

ŠIBENIK.

TRGOVINA: CIPELA, ODIJELA
RUBJLA

DRVODJELSKA
RADIONA POKUĆSTVA

A. KEVO

SPLIT - kod Isusovaca - SPLIT

Izrađuje novo pokućstvo. Ne boji se konkurencije. Ima u svom skladištu izrađenog novog pokućstva i prodaje ga uz najniže cijene. Tako jer na „Pijaci Karara“ u mom skladištu imam spavaćih soba sa kuhinjom u većem broju komada, ormara, komona kreveta, od jedne i dvije sobe, koljevke za djecu, umivaonika, noćnih ormarića, šušta, štramaca, stolica, stolova, ogledala, iorniranih šofala, pisarskih stolova i t. d.

20% popusta.

KVASCA

diplomirane jugoslavenske tvornice dobiva se dnevno svježeg u sanducima i paketima po Kr. 70 — kg.

Braća Avanić

Zadarska ul. 10.